

„Az egyetemi zavargások a Balkán felé tolják el az ország becsületét”.

Beszélgetés a polgármesterrel az egyetemisták tüntetéseiről.

(A Délmagyarország munkatársától.) Az egész városban nagy és érthető feltűnést keltett az a mód, ahogyan dr. Somogyi Szilveszter polgármester szerdán délelőtt az egyetemi hallgatók száztágu küldöttségét fogadta a városháza közgyűlési termében, hogy meghallgassa véleményüket a házikezelésben tartott Városi Színház vezetéséről. A bajtársak ugyanis

a városházából fiókegyetemet rögtönöztek,

kiltszkoltak a közgyűlési teremből minden idegent, majd örségeket állítottak a közgyűlési terem minden bejárata elé és megakadályozták, hogy rajtuk kívül bárki is belépessen a küldöttségfogadás színhelyére.

A nyilvánosság így csak nagyon hézagos és hiányos képet nyerhetett arról, hogy a polgármester miként intézte el a színházban tüntető egyetemi ifjúság kívánságát, mert közvetlenül a küldöttség fogadása után a polgármester is eltávozott a városházáról. A Délmagyarország munkatársa csütörtökön délelőtt felkereste a polgármestert hivatalában és bejelentette azt a súlyos sérelmet, amely a tegnapi küldöttségjárásal kapcsolatban nemcsak a szegedi sajtó munkatársait, hanem az autonóm város tekintélyét is érte.

— Én nem tudok erről az igazoltatásról és a kivezetésekről — mondotta a polgármester —, de azért úgy vélem, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy a város polgármesterével négy szemközt, a nyilvánosság kizárásával beszéljen...

— Nem is erről van szó — mondtuk — hanem arról, hogy

az egyetemi bajtársak saját hatáskörükben, önhatalmulag zárták ki a nyilvánosságot.

Erre csak a város polgármesterének lett volna joga, de a kijáratokhoz akkor sem állhattak volna fel bajtársi örségek. A városi szolgák tölthették volna be az ajtónállók tisztességét.

Megkérdeztük ezután a polgármestertől, hogy tulajdonképpen mit mondott az egyetemi hallgatóknak.

— Tessék elhinni — mondotta a polgármester —, hogy alaposan és keményen megmondtam nekik a véleményemet. Nem gorboskodtam velük, mert hiszen azt mindenki beláthatja, hogy a könnyen hevülő és hevithető fiatalsággal nem szabad gorboskodni, de azért megérthették azt, amit meg akartam érteni velük. Megkérdeztem tőlük, hogy tisztelik-e a törvényeket. Kórusban mondták rá a választ, hogy tisztelik. Ezután bebizonyítottam előttük, hogy

ugy a színházi tüntetéssel, mint a numerus clausus miatt rögtönzött tüntetésekkel törvénytelen utra léptek és forradalmi cselekedeteket követtek el.

Ha sérelmük van, annak orvoslását törvényes úton és törvényes formák között kérhetik. Ha erkölcselennek tartanak egy darabot, a rendőrségtől kérhetik annak betiltását, ha nincsenek megelégedve a rendőrség határozatával, megfélebbizhetik azt a kerületi főkapitányhoz, vagy végső fokozatig a belügyminiszterhez. De tüntetni, zavart kelteni nem szabad. Megmondtam nyíltan azt is, hogy

zajos eljárásukkal sokat ártnak az ország jóhírnevének és verekedéseikkel, igazoltatásaikkal egyre jobban a Balkán felé tolják az ország becsületét.

Sérelmeik lehetnek, de a törvényhozás dolgába nem avatkozhatnak bele. Nálunk különben ösi hiba az, hogy minden kategória beleavatkozik a másik kategória belügyeibe, az orvosok az ügyvédek ügyeivel foglalkoznak, az egyetemi hallgatók pedig most a színház

ügyeibe szólnak bele. A legbosszantóbb az, hogy még ebben sem eredetiek. Egyszerűen

Hétfőn bezárják a szegedi egyetemet, ha folytatódnának az egyetemi zavargások.

A csütörtöki nap a legteljesebb nyugalom jegyében telt el. — A bajtársak tanulási sztrájkot rendeznek és memorandumoznak a belügyminiszternél.

(A Délmagyarország munkatársától.) A hétfő óta tartó egyetemi események csütörtökre majdnem teljesen elcsöndesedtek. Az egyetemi épületekben szélcsend uralkodott és csak a kapukban strázsáló rendőrörszemek jeleztek, hogy a bajtársak a békés munka helyett ismét tüntettek és ismét igazoltattak. A rendőrség csütörtökön a kora reggeli órákban ismét elfoglalta helyét az egyetem épületei előtt és állandóan rendőrszakaszok maradtak készenlétben.

A rendőrség közbelépésére azonban a csütörtöki napon nem volt szükség.

Az ifjúság bajtársi szervezetei — amint már megírtuk — még szerdán délután elhatározták, hogy

sztrájkba lépnek.

Az előadásokat nem hallgatják és az egyetem épületébe nem mennek be. Csütörtökön délelőtt azután végre is hajtották határozatukat. A bajtársi titkos értekezleteken ugyan — a terjesztett hírek szerint — kimondták azt is, hogy a bajtársak a sztrájk ideje alatt lehetőleg ne mutakozzanak nyilvános helyeken, hanem otthon tanulva demonstráljanak ügyük mellett. A bajtársi szervezetek határozata azonban csak kimondott „határozat” maradt. A déli korzón soha még annyi bajtárs nem sétált. Az egyetemi épületek kapuinál pedig olyan bajtársak is levezítettek, akik máskor csak katalógus olvasásra szoktak bemenni.

Az előadásokat csütörtökön az orvosi fakultáson kívül nem tartották meg. Megtörtént azonban az orvosi fakultáson, hogy

az egyik professzor előadása alatt egyetlen bajtárs tartózkodott az előadói teremben.

A déli órákban azután híre kelt az ifjúság

Ha szombafig nem áll helyre a rend: bezárják az egyetemet.

A rektor hírdetménye.

Csütörtökön délelőtt a következő feltűnést keltő hírdetményt függesztették ki az egyetem fekete táblájára:

M. Kir. Ferencz József Tudományegyetem Rectorától.

586.1927—28.

etsz.

HIRDETMEY.

Tudomására hozom az egyetemi ifjúságnak, hogy a mai napon a nm. Vallás és Közoktatásügyi Miniszter úrtól a következő rendeletet kaptam:

„Az egyetemi ifjúsággal alkalmas módon sürgősen közölni sziveskedjék, hogy amennyiben e hétnek végéig, tehát i. hó 26-ig bezárólag az egyetemen a végleges, teljes nyugalom és rend helyre nem áll, az egyetem bezárását fogom elrendelni és azt fenntartom mindaddig, amíg teljes biztosíték nem lesz arra nézve, hogy az egyetemen az újból való megnyitástól sem fognak a mostani helytelen állapotok megisméjlődni”.

lekopirozzák a budapesti példákat. Budapesten a Nagyasszony ellen rendeztek színházi tüntetést és kiverték a zsidóvallású hallgatókat az egyetemről. Ugyanezt tették Szegeden is.

Végül kijelentette a polgármester, hogy a színház műsorát az arra illetékes faktorok állítják össze és ebbe a munkába semmiféle külső, a színházról távol álló akarat nem szólhat bele.

körében, hogy az egyetemi tanács az ifjúság sztrájkjával kapcsolatban elhatározta, hogy a tanárok pénteken megtartják óráikat, ha egyetlen hallgató is jelentkezik.

A szerda éjjeli bajtársi összejöveleteken elhatározták még, hogy a sikertelen szegedi intervenciósok után

memorandummal fordulnak a belügyminiszterhez, akitől kérik fogják a „Párisi kirakat” és a „Szombafesti hölgy” betiltását.

A memorandumot a bajtársi egyesületek vezetői irták alá, akiknek küldöttsége még a szerda éjjeli személyvonattal felutazott Budapestre, hogy a belügyminiszternek személyesen mondják el kívánságukat.

A »Párisi kirakat« előadásával kapcsolatos tüntetések előzményeiről érdekes »jelenségek« számolhatunk be. Szerdán este a »Párisi kirakat« előadása előtt két órával

a szegedi kurzuslap szerkesztősége

kétizben is felhívta Tarnay művezető igazgatót és arra kérte, hogy a »Párisi kirakat«-ot vegye le a műsorról, mert az egyetemi ifjúság nem tűri a darab további előadásait. Az érélyes felszólításra Tarnay kijelentette, hogy nem áll módjában a kérés teljesítése.

Csütörtökön délelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy a bajtársak pénteken folytatni akarják a tüntetést a

„Szombafesti hölgy”

premierjén. A felelősen hírekre azonban a színház vezetősége mindent megtett, hogy a készülő tüntetéseknek elejét vegye. Csütörtökön délután Tarnay Ernő eljárt a diákok vezéréknél, akik ígéretet tettek, hogy a péntek estére terbe vett tüntetést nem hajtják végre.

Amidőn ezt a rendeletet közhírré teszem, a magam részéről is komoly jóindulattal figyelmeztetem az egyetemi ifjúságot, hogy magatartása a törvényeket sérti és az Egyetemet pedig, melyet szeretünk Alma Maternek nevezni, bántja és károsítja. Komolyan figyelmeztetem az ifjúságot, hogy az Egyetemen bármely rövid időre való hivatalos bezárása az ifjúságot haladásában, tehát annak a céljának elérésében, hogy a magyar hazának mielőbb komoly alkotó munkása lehessen, súlyosan hátráltatná, a szülőkre pedig nagy anyagi megterhelést róna.

Nyomatékosan felhívom tehát az ifjúságot, hogy egyetemi szabályainkat súlyosan sértő magatartásával hagyjon fel, az egyetemi előadásokat rendesen látogassa és kötelességének teljesítésében senkit se zavarjon.

Szeged, 1927. évi november hó 24-én.

Dr. Reinhold Béla s. k.
e. i. Rector